

Motion till riksdagen 2006/07:U259

av **Annika Carlsson och Erik A Eriksson (c)**

Utlåning till diktaturer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Sverige bör ta konkreta initiativ för att bidra till en diskussion om illegitima skulder och oansvarig utlåning i Världsbanken och IMF.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Sverige bör stödja det norska initiativet till en utredning av illegitima skulder i Världsbanken.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Sverige inom ramen för det nordisk-baltiska samarbetet bör ta initiativ till diskussioner med syfte att nå en samsyn i frågan.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Sverige bör göra en granskning av svenska fordringar på utvecklingsländer, bilaterala lån och exportkrediter, och deras effekter på målsättningar om demokrati, korruptionsbekämpning, mänskliga rättigheter och miljöhänsyn i berörda utvecklingsländer.

Motivering

Fattigdomsbekämpning är en av vår tids största utmaningar. Bekämpningen av fattigdom måste organiseras på ett bredare sätt och bl.a. ge större uppmärksamhet åt demokrati, i enlighet med alliansens gemensamma strategi *Sveriges nordiska, europeiska och globala engagemang i en föränderlig värld* (januari 2006).

Skuldavskrivning för fattiga länder är en del av detta arbete. Skuldavskrivning måste ske på ett ansvarsfullt sätt så att det gynnar fattiga människor och stärker demokratiutvecklingen i de berörda länderna. Lån måste också ges på ett ansvarsfullt sätt, med öppenhet som ledord och parlamentarisk kontroll för att motverka korruption.

Fel! Okänt namn på

Lån har tidigare getts av bl.a. Världsbanken och Internationella valutafonden (IMF) till diktaturer eller till projekt som inte gynnat utvecklingen i mottagarlandet. Ett exempel är de lån som gavs till Mobutu, den förre diktatorn i Demokratiska republiken Kongo, dåvarande Zaire. Internationella valutafonden – IMF, Världsbanken och andra givare lånade ut stora summor pengar trots att IMF konstaterat att det inte fanns någon chans att pengarna skulle betalas tillbaka på grund av korruption.

Det är inte rimligt att kräva att befolkningen i ett land ska tvingas betala tillbaka de lån som tagits av en tidigare diktator eller lån som har förskingrats. När skulderna till Irak skrevs av som del av återuppbyggnaden hänvisade den amerikanske finansministern till det rimliga i att det irakiska folket inte skulle tvingas bära bördan från den forna diktatorn Saddam Husseins lån.

I det internationella regelverket för skuldavskrivningar finns inget sätt att hantera tidigare oansvarig utlåning, s.k. illegitima skulder. Diskussion har förts kring illegitima skulder och oansvarig utlåning, bl.a. i Norge.

Den norska borgerliga regeringen lade grunden för att föra upp frågan om illegitima skulder på den internationella dagordningen. Norge har nu framfört ett konkret förslag att utreda frågan kring illegitima skulder i Världsbanken med syfte att komma fram till en definition så att dessa skulder ska kunna skrivas av. Norge har också skrivit av egna fordringar på ett antal utvecklingsländer med hänvisning till att lånen, som gavs för att främja export av norska skepp med hjälp av norska exportkrediter, skedde på ett icke ansvarsfullt sätt.

Den svenska regeringen bör prioritera demokrati och stabila rättsstater i utvecklingsbiståndet. Korruptionsbekämpning och ansvarsfull resursöverföring i syfte att stärka demokratier, värna om mänskliga rättigheter och miljö är centralt. I en enhetlig politik bör även ingå att se över tidigare oansvarsfull utlåning som bidragit till det motsatta – korruption, kränkningar av de mänskliga rättigheterna och ekologiskt riskfyllda projekt.

Stockholm den 27 oktober 2006

Annika Qarlsson (c)

Erik A Eriksson (c)